

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор «ДЗ Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»
Олена КАРАМАН

**ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
зі спеціальності – 091 Біологія та біохімія
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти**

Полтава – 2024

Перелік питань та список літератури з окремих дисциплін

1. Будова й функціонування рослинної клітини. Хімічний склад клітини. Рослинні тканини, їх функціональні угрупування.
2. Вегетативні та генеративні органи рослин.
3. Способи розмноження рослин. Мітоз. Мейоз.
4. Особливості будови та систематики відділів вищих рослин: Папоротеподібних, Голонасінних, Поクリтонасінних.
5. Загальна характеристика багатоклітинних тварин. Теорії походження багатоклітинності.
6. Тип Плоскі черви: загальна характеристика, систематика. Будова, життєві цикли найважливіших представників типу.
7. Тип Круглі черви: загальна характеристика, систематика.
8. Тип Молюски: загальна характеристика, систематика. Будова типових представників класів Черевоногі, Двостулкові, Головоногі.
9. Тип Членистоногі: загальна характеристика, систематика. Підтип Зябродишні: характеристика, будова й різноманітність представників. Підтип Хеліцерові: характеристика, будова й різноманітність представників. Підтип Трахайнодишні: характеристика, будова й різноманітність представників.
10. Тип Хордові: загальна характеристика, систематика. Підтип Безчерепні: особливості будови представників підтипу.
11. Підтип Черепні. Надклас Риби: загальна характеристика, систематика. Особливості будови, різноманітність хрящових та кісткових риб.
12. Клас Птахи: загальна характеристика, систематика. Особливості будови, різноманітність птахів.
13. Фізіологія рослинної клітини. Рослинна клітина як осмотична система. Тургор, плазмоліз, циториз.
14. Водний режим рослин. Радіальний транспорт води в корені. Кореневий тиск (ніжній кінцевий двигун), транспірація (верхній кінцевий двигун) води у рослині.
15. Мінеральне та гетеротрофне живлення. Основні закономірності поглинання речовин з ґрунту. Механізм та етапи поглинання іонів. Особливості гетеротрофного живлення рослин, його види.
16. Фотосинтез. Первінні процеси (світова стадія) фотосинтезу. Темнова стадія фотосинтезу. Особливості C-3, C-4, та CAM типів фотосинтезу.
17. Дихання рослин. Шляхи окислення дихального субстрату у рослинній клітині. Гліколіз, цикл Кребсу, електронно-транспортний ланцюг мітохондрій.
18. Фізіологічні механізми регуляції ростових процесів і адаптації до несприятливих умов у рослин. Механізми регуляція ростових процесів. Поняття про фітогормони, класифікація. Механізми, стратегії та види адоптацій рослин.

19. Фізіологія крові: фізико-хімічні властивості крові, функції крові, формені елементи, їх види й функції, імунітет. Механізм і швидкість зсідання крові, стадії зсідання крові, антизсідаюча система крові, групи крові.
20. Фізіологія збудливих тканин: основні властивості збудливих тканин. Збудження й гальмування. Синапси. Потенціал спокою, його природа. Потенціал дії, його фази.
21. Фізіологія кровообігу. Фізіологія серця: основні особливості будови серцевого м'яза, функціональні властивості серцевого м'яза. Серцевий цикл. Фази серцевого циклу. Автоматія серця та її природа. Регуляція діяльності серця. Фізіологія судинної системи: фактори, що обумовлюють величину кров'яного тиску, судиноруховий центр, його значення й функціональна організація, регуляція судинного тонусу.
22. Фізіологія дихання: сутність і фізіологічне значення процесу дихання, його основні ланки, зміни об'єму легенів під час дихання, механізм вдиху й видиху, транспорт газів кров'ю: фізично й хімічно зв'язаний перенос кисню й вуглекислого газу. Механізм регуляції дихання: дихальний центр, його локалізація й функціональна структура, автоматія дихального центру, її механізми, регуляція дихання.
23. Фізіологія травлення. Функціональне призначення травної системи, її відділи.
Травлення в порожнині рота, у шлунку, у дванадцятипалій кишці, у товстому кишечнику. Обмін речовин, його регуляція.
24. Теорії виникнення життя на Землі. Етапи еволюції органічного світу. Центри походження культурних рослин.
25. Мікроеволюція. Макроеволюція та її фактори. Основні закони еволюції.
26. Аналізатори: будова, функції, основні порушення їхньої діяльності.
27. Молекулярні основи спадковості. Реплікація ДНК.
28. Мутації: класифікація, причини виникнення, значення.
29. Успадкування ознак. Взаємодія генів.
30. Опорно-рухова система людини.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Ботаніка, фізіологія рослин

1. Власенко М.Ю., Вельямінова-Зернова Л.Д., Мацкевич В.В. Фізіологія рослин з основами біотехнології. Біла Церква. 2006. 504с.
2. Григора І.М., Шабарова С.І., Алейников І.М. Ботаніка. Київ : Фітосоціоцентр, 2000. 196 с.
3. Злобін Ю.А. Курс фізіології і біохімії рослин : Підручник. Суми : ВТД "Універсальна книга". 2004. 464с.
4. Мусієнко М.М. Фізіологія рослин : підручник. – Київ : Либідь, 2005. 808 с.

Зоологія

1. Зоологія хордових: підручник: [для студ. вищ. навч. закл.] / [Й. В. Царик, І. С. Хамар, І. В. Дикий та ін.] ; за ред. проф. Й. В. Царика. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 356 с. – Серія «Біологічні Студії».
2. Щербак Г.Й., Царичкова Д.Б., Вервес Ю.Г. Зоологія безхребетних. Книга К.: Либідь, 1995. - 320 с.
3. Токарський В. А., Єсилевська М. А. Зоологія хребетних : підручник для студентів біологічних спеціальностей. – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2008 . – 464 с

Генетика, Теорії еволюції

1. Генетика: підручник / А.В. Сиволоб, С.Р. Рушковський, С.С. Кир'яченко та ін.; за ред. А.В.Сиволоба. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2008. – 320 с.
2. Молекулярна біологія: підручник / А.В. Сиволоб. – К. : Видавничополіграфічний центр іКиївський університет, 2008. – 384 с.
3. Теорія еволюції (системний розвиток життя на Землі) : підручник / І. О. Огінова, О. Є. Пахомов. – Д. : Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 2011. – 540 с.

Анатомія, фізіологія людини

- 1.Анатомія людини. В трьох томах / Під ред. В. Г. Ковешнікова. – Луганськ : Вид-во «Шико» ТОВ «Віртуальна реальність», 2005. 328 с.
- 2.Вільям Ф. Ганонг. Фізіологія людини : Підручник / Переклад з англ. Наук. ред. перекладу М. Гжегоцький, В. Шевчук, О. Заячківська. Львів : БаK, 2002. 784 с.
- 3.Головацький А. С., Черкасов В. Г. , Сапін М. Р., Федонюк Я. І. Анатомія людини. У трьох томах. Вінниця : Нова книга, 2006.
- 4.Фекета В. П. Курс лекцій з нормальній фізіології. Ужгород : Гражда, 2006. 296 с.